

Lesarabrøv

Við lóg skal land byggjast - (og fólkið kúgast)

Vinarliga hys mæi hesum reglum, og lat meg fáa luft, tí nú er ovboðið.

Ein dagin eg gekk í havnar-götum, siggi eg tveir grann-vaksnar alvápnar politistar leika í fyrri at fáa eina num-marplátu av einum bili. Eg mátti steðga á, tí slíka sjón hevði eg ikki upplivað áður. Nummarplátan var sett fóst á bilin við tveimum skrávum, men hetta hava hesir politistar allarhelst ikki vama, tí annar teirra rykti og skrykti í nummarplátuna, fyrri at fáa hana av bilinum. Men illa gekk, nú kemur hin til og ger seg kláran at seta fótin á nummarplátuna fyrri at fáa hana av. Tá var ov-boðið hjá mær. Eg vendi mæi á, eg vildi ikki siggja meir. Kúfangarin, plátan var fest á, var at plastikk, tað visti eg, so her kundi valla fara at spæla gott av. Eg kundi farið til teirra og sagt teimum, hvussu ein slík nummarplata var fest á ein bil, men valdi at lata vera. Ein skal jú ikki blanda seg í hvat onnur gera.

Men ikki kundi eg fáa hesa hending úr tonkunum aftur, hugsaði um hví teir mundu taka plátuna av bilinum. Kom til ta niðurstøðu, at eigarin av bilinum allarhelst hevði verið ov seinur at gjalda trygging ella vegskatt til tað almenna. Síðan fór eg at hugsa, hvat nú um hetta var mín bilur, og eg kom fram á hann við ongum nummarplátum og einum skaddum kúfangara, har skuldi eg vent mæi til? Politistøðina og sagt frá at onkur hevði framt hvern á bilin hjá mær og brotið mæi kúfangaran? Gjaldstovuna ella tryggingina og sagt at eg eri forharmaður um at eg ikki havi gildið til tíðina, men um eg fari á Posthúsið og gjalda skuldina beinav-egin, vilja tit so lata meg fáa ein nýggjan kúfangara, og eg kann skríva einar nýggjar nummarplátur á bilin? Eg spyggi bara, næstu fer eri tað kanska eg, sum standi fyrri skotum.

Apropos skot! Í Bretlandi búgva meir enn 57 milliónir fólki. Morð, rán og aðrar brotsgerðir eru gerandiskostur í hesum landi, umframt tær mongu bumburnar, ein hoyrir um sum gera alstóran skaða og hava dripið og lam-læstað mong hundrad fólki seinastu árin. Fyri at koma hesum bumbummonnum til lívs eru settar á stovn ser-vandar eindir. Men tann van-ligi lögreglumaðurin á gøtuni í milliónabýnum London, hann hevur einans eina floytu, so hann kann gera vart við um okkurt er á vasi. Mær vitandi hevur hann um-framt hesa floytu ein sokall-aðan knippi. Ja, soleiðis hava teir gingið í meir enn hundrad ár, ættarlið eftir ættarlið í teirra sermerktu hatt-um, og mong eru tey sum í gjøgnum árin hava tikið myndir av hesum sermerktu lögreglumonnum.

Í okkara lítla friðsama oyggjasamfelag búleikast umleið 44 túsund fólki. Um so er at ferðafólki, ið her kemur tekur myndir av okkara lögreglumonnum-kvinnum, er tað nokk av teirra orsök at okkara lög-regla er alvápnar við revol-vara og skotum í. (Vónandi fær hetta ikki ferðafólka-streym, ið her kemur, at kenna seg ótryggan við við-urskiptini í landinum). Er hetta nú neyðugt. Alvaratos tit vaksnu menn og kvinnur, ið eru sett í starv fyrri danska yvirvaldið, ber ikki til at fáa eina seravaltu um, at í Føroyum er ikki brúk fyrri so-vorðnum teksastili fyrri at taka eina nummarplátu av einum bili.

Ella er tað virkuliga so gal-ið her á landi, at tit føla tykk-um høtt í tykkara starvi. Um so er haldi mæi til góðar. Men í mínum eygum eru tit til alment grin. Apropos grin! Hesir somu lovens hándhæ-vere på Færøerne, vórðu bid-nir um at bera so í bandi, at skil fekt á ferðsluna í mið-býnum í Havn, har ruðleiki og lógloysi valdar í ferðsluni nærur hvørt hóskevöld, viku eftir viku og mánaða eftir mánaða. Ringir ein og kærir sína neyð er svarið »tað kunnu vit onki gera við, fara vit oman í býin verða vit til grin«. Kanska skuldu tit roynt at stilla tykkum mitt í gongugøtuna og skotið nøk-ur ávaringarskot upp í luftina, útgæðina hava tit. Vit minnst øll hvussu dugnalig-ir tit vóru fyrri nokrum árum síðani, tá ungdomurin í Havn var óngdur við dansvið-urskiptini. Tað tók tykkum ikki nógv kvöld at basa hesum uppreisti við tágass og servandum hundum.

Apropos hundar! Vanligi føroyingurin hevur tað ikki gott í hesum døgum, ákæru og skuldsetingar verða í tíð og úrtíð settar fram ímóti tí vanliga føroyinginum, høg-um sum lágum. Onkur verður skuldsettur fyrri svik, er tað ikki yvirfyri landskass-anum, so er tað ein skips-kreditrunnur ella okkurt heilt annað. Onkur annar fyrri beinleiðis morð, summi fyrri at smugla narkotisk evnir til landið, og onkur fyrri eina neyðtøku sum skal verða framd fyrri fleiri árum síðani. So míni ráð til tann vanliga føroying og skrivið dag-bók! Gloymið ikki at skriva niður hvønn tann einasta dag í árinum, hvar tit hava verið, hvørjum tit hava sitið á fundi við, og so framvegis. Fara tit á møti ella í biograf, fái so nívni við á teimum, ið har eru, so hesi kunnu vitna til tygara fyrmin, um so er at fútin og hansara menn og kvinnur nøkur ár seinni eir-indarlest loypa á teg og familju tína, tí tey meina at tað er neyðugt at reisa ákæru ímóti tykkum fyrri eitthvørt revsivert. Tað er ikki stuttligt at sita og svara fyrri hvar ein var kl. 15.00 fyrsta týsdag

eftir Trinitatis fyrri kanska einum fyra árum síðani, um ein ikki hevur eina dagbók at halda seg til.

Men eg kann kanska ugga tykkum við at ein stóur part-ur av hesum fólki, ið ákærd og skuldsett verða av fúta-num, seinni verða frikend, annaðhvørt av honum sjálv-um, við at ákæran fellur burt-ur, ella rætturin tekur um endan og ger ein enda á støðuni og frikennir størsta partin. Tað veri seg fyrri skip-amál ella morð o.a. Dømini tala fyrri seg. Men eftir situr skommin og byrðan ákærd og familjur teirra skulu liva við restina av lívinum. Tey mugu liva við at fútin hevur reist ákæru ímóti teimum, borið navn teirra út í hvønn krók í landinum, væl hjálptur av teim føroysku tíðindafróu tíðinda fólkinum, ið mangan

virka sum fútan longdi arm-ur, sum aftur bera slík tíðindi út aftur um landoddarnar. Hetta er kanska ikki so illa meint av teimum, kanska vilja tey við slíkum tíðind-um, har teir navngveva ávís fólki vísa á, at den er gruelig gal med rettsvesenet ud i Færø.

Um so er, so er ein mein-ing við slíkum tíðindum. Men ikki ber til at verja seg ímóti slatri og øðrum ónd-sinnaðum ágangi, ið fær góð gróðrarlíkindi í kjalarvør-inum á slíkum ákærum og skuldsetingum. Eg ætlaði mæi tí at spygja fútan sjálv-an, um hann kundi ímynda sær, hvussu tað var at hava slíkar álvarsigar ákærum hangandi yvir sær, og verða upprindur nátt sum dag og standa model fyrri bæði ein-um og øðrum í telefonini. Og

er ein ikki heima sjálvur, eru tað jú onnur, sum svara telefo-nini, tá hon ringir, til dømis børnini.

Men gakk, klokkan var farin av trý í dag, tá eg royndi at fáa fútan uppá tal, so skrivstovan var stongd. Men hvat hugsaði eg við mæi sjálvum, eg ringi bara heim til hansara, men gakk, hvussu eg enn leiti so finni eg ikki privatnummarið hjá fútanum í telefonbókini. Kona hansara K.... (dekan fari mundi eg verið gálloysin og skriva navnið á henni) stendur heldur ikki í telefon-bókini. Tey vita allarhelst hvussu tað er við ágangi og uppringingum ígjøgnum tele-efonina. Tí hava tey fingið sær dult nummar. Løgið at hugsa sær til at hesin sami maður eirindarlest útlýggjar navnið á einum, ið hann »Tror, eller går ud fra, er værdig en nærmere under-søgelse« til bæði bløð, sjón-varp og útvarp, aðrenn við-komandi er dømdur sekur av rættinum. (Her má eg skoyta upp, at verri er, at tann fø-royska pressan leggur seg í kjalarvørin á hesum fúta og eptirapar hansara ófantalgu áratøkum). Er tað virkuliga

so galið, at um fútin sjálvur, ella ein av skutilsveinum hansara, heldur, at okkurt revsivert er framt, so kunnu hesir byrja við at almanna-kunngeva navn á viðkom-andi, so hesin fyrst kann dømast av fólkinum. Eg kann ikki siga annað enn Guð skal seg yvir forbarm. Eg vil bæði spýggja og svíma. Er tað virkuliga so vordíð í hesum lítla landi, so er tað mín vón at landsins leiðsla (her meini eg lands-stýri og lögting) ongan tíð ov skjótt yvirtekur fútan em-bæti og finnur annan skikk-aðan mann ella kvinnu í hansara stað. Og at lögting-ið/landsstýrið setir hansara skutilsveinar undir eitt ser-føroyskt lóggevvald, ong-antið ov skjótt. Í einum móg-uligum framtíðar fullveldi í Føroyum.

Og eg, og fleiri við mæi, sum hildu, at Gabels tíðin var ein farin tíð. Framtíðin fer at vísa, hvat søgumenn fara at skriva um, tá fútin og hansara skutilsveinar kúgaðu føroyingin í Føroyum.

Í Tórshavn undir
Klæmintsmennu 1998,
Klæmint Johan Poulsen

HEILSUFRØÐILIGA STARVSTOVAN

Fiskivinnudeildin á Heilsufrøðiligu Starvsstovuni søkir eftir fólki við akademiskari útbúgving

Starvið fevnir um alt tað vanliga virkse-mi, sum gongur fyrri seg á Fiskivinnudeildini. Hetta merkir í tí dagliga, at tú kemur at arbeiða við:

- málsviðgerð av ymiskum slagi (løg-gild-ingar, eftirlit, fyrispurningar o.a.)
- eftirliti á virkjum og fiskiførum
- skoðan av innaneftirliti
- avgreiðslu av t.d. heilsuváttanum
- fakligum metingum.

Starvið er sera fjølbroytt. Tú kemur nógv runt í Føroyum og í tal við hópin av fólki, sum arbeiða í fiskivinnuni. Starvið er bæði fakliga og persónliga avbjóðandi og tú fært samstundis móguleika at menna teg til av-bjóðingarnar.

Heilsufrøðiliga starvsstovan arbeiðir eisini við granskning og menning. Tú hevur í hes-um sambandi móguleika at vera við í verk-ætlanum innan fiskiðnaðarøkið.

Vit vilja hava at tú:

- kanst arbeiða sjálvstøðugt
- ert samstarvsfús/ur
- hevur góð evni at samskifta við onnur, bæði munnliga og skrivliga
- dugur við fólki
- hevur koyrikort.

Fiskivinnudeildin hevur lógarfestar umstingar og eftirlitsskyldur sambært lóg nr. 46 um matvørur, galdandi fyrri fisk til úflutnings og kunngerðir í hesum sambandi. Umframt hetta hevur deildin fakliga førleikan á fiskivinnuøkinum á stovninum, sum m.a. er grundarlag undir regluleigum og fakligum metingum. Á deildini arbeiða 6 fólki.

Tú skalt hava akademiska náttúruvísinda-liga útbúgving. Tað er ein fyrminur, um tú kennir til ella hevur royndir á hesum økjum: Góðskustýring, matvøruførð, framleiðslu-tøkni o.t.

Í samráð við hini í deildini kemur tú at hava ávirkan á, hvussu títt egna arbeiðsøki skal verða og annars hvussu arbeiðsupp-gávurnar verða raðfestar.

Tú skalt helst kunna byrja 1. januar 1999. Tann fyrsta tíðin verður burturav nýtt til at seta teg inn í arbeiðsuppgávurnar og tú kem-ur saman við leiðsluni at leggja tína egnu menning til rættis.

Starvið verður sett sambært sáttmála millum avvarðandi yrkisfelag og fíggarálmastýrið. Umsóknir við avriti av prógvi, viðmælum, CV o.t. skulu verða okkum í hendi í seinasta lagi hósdagin 10. desember 1998.

Nærri upplýsingar fáast við at venda sær til Bárð Enni, stjóra ella Ásmund Guðjóns-son, deildarleiðara.

Debesartrøð
FR-100 Tórshavn
Faroe Islands
Tel. +298 31 53 00
Fax. +298 31 05 08
E-mail: feagency@hfs.fo